

dr. Nagy Gábor | osztályvezető

Pénztári engedélyezési és jogérvényesítési
osztály

MNB | Felügyeleti Akadémia | 2026

PÉNZTÁRI TRENDEK KALKULÁTOR BEMUTATÓ SZAKÉRTŐI FÓRUM

BELSŐ KONTROLLRENDSZERREL SZEMBENI
ELVÁRÁSOK

TAGSÁGI JOGVISZONY MEGSZŪNÉSÉNEK KEZELÉSE

2026. évi ellenőrzési terv

Ellenőrzések kiemelt szempontjai

„A felügyelt intézmények belső védelmi vonalainak működése és függetlenségének vizsgálata, kiemelten a fraud elleni tevékenység megfelelőségére”

Elvárt, hogy a pénztár olyan belső védelmi vonalakat alakítson ki és működtessen, amelyek elősegítik a pénztár:

a) prudens, megbízható és hatékony, a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak megfelelő működését,

b) eszközeinek, a pénztártagok pénztári működéssel összefüggő gazdasági érdekeinek, valamint társadalmi céljainak védelmét,

c) zavartalan és eredményes működését, a pénztárral szembeni bizalom fenntartását.

*A pénztár belső védelmi vonalainak **legfontosabb feladata**, hogy **preventív és proaktív** módon járuljanak hozzá a célok teljesüléséhez azáltal, hogy a működés során esetlegesen keletkező problémákat, hiányosságokat a lehető **legkorábbi fázisban**, már a keletkezésükkor, de lehetőség szerint még azt megelőzően **azonosítják és kezelik**, biztosítva ez által a megoldás gyorsaságát és hatékonyságát. A belső védelmi vonalak elsődleges **szűrő szerepet** töltenek be a pénzügyi közvetítőrendszer biztonságos működését garantáló védelmi hálóban.*

- Öpt.
- Mpt.
- (Fnytv. – FB)
- Öbr., Ebr., Mbr.
- Ptk.
- A Magyar Nemzeti Bank 12/2022. (VIII.11.) számú ajánlása a belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről, a pénzügyi szervezetek irányítási és kontroll funkcióiról (79 oldal)
- Az MNB prudenciális elvárásai

Az ellenőrző bizottság feladata, hogy a jogszabályi előírások, a pénztár pénzügyi terve, az alapszabályában és szabályzataiban foglaltak megvalósulása érdekében rendszeresen vizsgálja és ellenőrizze a pénztár gazdálkodását, számvitelét, ügyvitelét, a pénztár fizetőképességének, bevételeinek és kiadásainak, eszközeinek és kötelezettségvállalásainak összhangját, a pénztár működését.

[Öpt. 27. § (2) bekezdése, Mpt. 43. § (2) bekezdése]

Az ellenőrzés viszonyítási pontjai:

- jogszabályok
- pénzügyi terv
- alapszabály (SzMSz)
- szabályzatok

Az ellenőrzés célterületei:

- Gazdálkodás
- Számvitel
- Ügyvitel
- Fizetőképesség
- Bevételek és kiadások
- Eszközök és kötelezettségvállalások
- Működés

Tevékenység: vizsgálat és ellenőrzés (dokumentáltság)

Vizsgálat

Mélyebb, részletesebb elemzés, amely a tényállapot feltárására szolgál, gyakran egy probléma gyökerének megtalálása érdekében.

Ellenőrzés

A szabályszerűség biztosítása érdekében végzett tevékenység, amely összeveti a tényleges helyzetet az elvárttal.

Dokumentáltság

Öpt. 64. § (6) A nyilvántartási és ellenőrzési rendszer akkor megfelelő, ha – a számviteli jogszabályokban foglaltakon túlmenően – lehetővé teszi a pénztár körültekintő vezetését, a pénztár vezetésének a Felügyelet által történő ellenőrzését, és segíti a pénztárt abban, hogy eleget tegyen a jogszabályok alapján rá háruló kötelezettségeknek.

Vizsgálati jelentések, alátámasztó dokumentumok, EB ülésekről készült jegyzőkönyvek.

A folyamatba épített, vezetői és a könyvvizsgálói ellenőrzés nem helyettesítheti, és nem is teszi szükségtelenné az ellenőrző bizottság általi ellenőrzést. [Öpt. 64. § (5) bekezdés vs. Öpt. 27. § (2) bekezdése]

Az ellenőrzési feladat gyakorisága:

„rendszeresen”

5 évente legalább kétszer (jogszabály), de inkább gyakrabban
(prudenciális elvárás)

Az ellenőrző bizottság a (2) bekezdésben meghatározott feladatok ellátására évente ellenőrzési tervet készít és gondoskodik annak végrehajtásáról.

[Öpt. 27. (5) bekezdése, Mpt. 43. § (2) bekezdése]

- legyen végrehajtható az EB és/vagy a belső ellenőrzés által (megfelelő kapacitás, forrás)
- nem elegendő, ha csak formailag teljesül
- át kell fognia a pénztár teljes tevékenységét
- megfelelő mélységben kell szerepeltetni az egyes területek vizsgálatát
- határidőket, felelősöket kell tartalmaznia az EB által elvégzendő vizsgálatok tekintetében
- a szakterületek (operatív területek vezetői) javaslatot tehetnek az EB/belső ellenőri vizsgálatra, de az EB dönt, hogy mi kerüljön be a (belső ellenőr) ellenőrzési tervébe

Kiszervezés

(nevesített ellenőrzési feladat)

A pénztár ellenőrző bizottsága köteles a kiszervezett tevékenység szerződésben foglaltaknak megfelelő végzését legalább évente megvizsgálni.

[Öpt. 40/D. § (5) bekezdés, Mpt. 77/B. § (5) bekezdés]

- Vizsgálni szükséges, hogy a külső szolgáltatók által ellátott tevékenységek kiszervezésnek minősülnek-e.
- Az évente történő ellenőrzés kötelezettség a vizsgálat gyakoriságára vonatkozik és nem a vizsgálat tárgyidőszakára. A jogszabályi rendelkezésből következően legfeljebb egyéves időtartam áll az Ellenőrző Bizottság rendelkezésére a kiszervezett tevékenységek megfelelő végzésének vizsgálatára irányuló ellenőrzések lefolytatására.

Az ellenőrző bizottság megállapításait évente a közgyűlés elé terjeszti.

[Öpt. 27. § (3) bekezdés, Mpt. 43. § (4) bekezdés]

Az ellenőrző bizottság beszámolójának tartalmaznia kell legalább az előző beszámoló óta lefolytatott ellenőrzéseket, azok megállapításait.

[Öpt. 27. (6) bekezdés]

- évente 1X
- előző beszámoló óta lefolytatott
- ellenőrzések és azok megállapításai

Az ellenőrző bizottság köteles megvizsgálni a közgyűlés elé terjesztett valamennyi jelentést és a pénztár éves beszámolóját. Az ellenőrző bizottság hatáskörébe tartozó kérdésekben az ellenőrző bizottság jelentése nélkül a közgyűlés érvényesen nem határozhat.

[Öpt. 27. § (4) bekezdése]

- valamennyi jelentést
- éves beszámolót
- hatáskörébe tartozó kérdéseket [27. § (2) bekezdés] (pl. pénzügyi terv, VPR)
- dokumentáltság (EB elnök által aláírva)

VPR

Az ellenőrző bizottság köteles előzetesen megvizsgálni a választható portfóliós rendszer bevezetésére, módosítására, szüneteltetésére, a működtetésének a szüneteltetést követő folytatására és a rendszer megszüntetésére vonatkozó javaslatot, és véleményét az erre vonatkozó döntés előtt a közgyűlésen, illetve az igazgatótanács ülésén ismertetni kell.

[Öpt. 49/B. § (3) bekezdése]

Ingyatlanvásárlás előtt

A pénztár az ingatlan megvásárlásakor a döntést megalapozó előzetes tervezetet készít, amely tartalmazza a várható költségeket, a megtérülést, valamint az ingatlan hasznosítására vonatkozó terveket. A tervezetet az ellenőrző bizottság véleményezi.

[Öbr. 20/A. § (2) bekezdés, Ebr. 19/A. § (2) bekezdés, Mbr. 16/A. § (2) bekezdés]

- rendszeresen kell ülésezni (IT-hez hasonlóan legalább 3 havonként + szükség szerint)
- foglalkozni kell a kiemelt kérdésekkel
- érdemben kell megtárgyalni a témákat
- a menedzsment aktív kontrollját meg kell valósítani
- jegyzőkönyvek ne legyenek sablonosak vagy hiányosak, legyenek összhangban a jelenléti ívvel, az elhangzott felszólalások lényegét és a hozott határozatokat pontosan tartalmazza

- intézkedési javaslatokat, vagy intézkedési tervet kell szükség esetén megfogalmazni és ezeket nyomon is kell követni (utóellenőrzés)
(Ajánlás 144.)
- intézkedési javaslatok esetén végrehajtásért felelős személy(ek) és határidő(k) megjelölése (Ajánlás 144.)

- Közgyűlésen való megjelenés (testület képvisellete), elsősorban az EB elnök útján
- Jelentések, beszámoló ismertetése a közgyűlésen
- Online ülésezés (Ptk., alapszabály)
- Írásbeli határozathozatal (Ptk., alapszabály)
- Az irányítási és felügyelési funkciót betöltő testületek tagjaival szemben elvárt, hogy:
 - a) tevékenységük során a legmagasabb szakmai hozzáértéssel, kellő gondossággal, aktív módon járjanak el
 - b) képesek legyenek a független, objektív és megalapozott döntéshozatalra, fellépésre, véleményük kinyilvánítására
 - c) más feladataikra, megbízatásukra is tekintettel megfelelő időt tudjanak szentelni a funkciójuk ellátásának (Ajánlás 58.).

Az Öpt. meg sem említi.

Magánnyugdíjpénztárak esetén kötelező, kizárólag munkaviszony keretében foglalkoztatható.

[Mpt. 44. § (2) bekezdés g) pont]

- a belső ellenőr vizsgálati jelentéseit az ellenőrző bizottságnak meg kell tárgyalnia és arról döntést kell hoznia
- az EB éves munkájáról szóló beszámolónak tartalmaznia kell a belső ellenőrzés megállapításait is

- a pénztár könyvelésének, nyilvántartásainak vizsgálata (**évente**)
- informatikai tevékenység szabályzatoknak való megfelelésének vizsgálata (**évente**)
- szűrőpróbaszerűen a szállítói szerződések vizsgálata
- beléptetési folyamat, tagfelvétel vizsgálata
- tagokkal való elszámolások (szűrőpróbaszerűen **évente**)
- pénztár által nyújtott szolgáltatások (**évente**)
- befektetések vizsgálata (**évente**)

- likviditáskezelés/kötelezettségvállalások vizsgálata
- kiegészítő vállalkozási tevékenység vizsgálata
- tagszervezés, ügynöki tevékenység vizsgálata
- negyedéves adatszolgáltatás vizsgálata (**évente**)
- a számlaértesítők, adóigazolások elkészítésének és kiküldésének megfelelése (**évente**)
- váratlan, előre nem tervezett események ellenőrzése (**felmerüléskor**)
- ingatlan adásvétel esetén annak ellenőrzése
- korábban végzett ellenőrzéseit követően megfogalmazott javaslatai teljesülésének vizsgálata (**folyamatosan**)

- a kontroll funkcióknak függetlennek kell lenniük azoktól a tevékenységektől, amelyeket felügyelnek;
- a belső kontroll funkcióknak önállóan kell megjeleníteniük;
- kifogásolt, ha az EB és az IT jellemzően együttes ülést tart, illetve az EB ülésen IT tag is részt vesz, EB tag „indokolatlanul” vesz részt az IT üléseken (indokolt a részvétel, ha az IT ülésen az EB ismerteti véleményét valamely kérdésben)

- javasolt a felvigyázási funkciót betöltő testület (EB) előzetes egyetértése a belső ellenőrzési szervezeti egység vezetője, a vezető belső ellenőrök, illetve a feladatát egyszemélyben ellátó belső ellenőr foglalkoztatásának létesítésével, megszüntetésével kapcsolatos döntések meghozatalához, valamint javaldalmazásuk megállapításához (Ajánlás 49.)
- a különböző személyes funkciók ellátása ne jelenthessen érdekkonfliktust (Ajánlás 57., 82-88.)
- Az MNB elvárása, hogy a belső ellenőr tevékenysége független legyen azoktól a területektől és tevékenységektől, amit ellenőriznie kell. A belső ellenőr a függetlenség biztosítása érdekében az ellenőrzésen kívül más feladatkörrel, mely érdekkonfliktushoz vezethet, nem bízható meg. (Ajánlás 163.)

A pénztártag tagsági viszonya megszűnik:

a) halálával

b) kilépésével

c) ha a tag a tagdíjat az alapszabályban megjelölt időtartamon túl nem fizeti, és az alapszabály szerint a tagdíjhátralék utólagos rendezésére nincs lehetőség, vagy a tag e lehetőséget elmulasztja

d) más pénztárba történő átlépéssel

e) kizárással

f) nyugdíjszolgáltatás esetén, amikor a pénztár a taggal szembeni szolgáltatási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett.

- nem a jogszabályban (és az alapszabályban) rögzített előírások szerint **határozzák meg** és/vagy **tartják nyilván** a jogviszony megszűnésének dátumát (pl. elhalálozás, jellemzően az elszámolási fordulónapot jelölik)
- a kedvezményezett válaszához szükséges nyilatkozat megtételére felhívó levelet **nem tértivevényes küldeményként** adják fel
- a bírósági letétbehelyezést – a specialitás elvét figyelmen kívül hagyva - a „határidős” **Öpt.** 16/A. § (11) bekezdése **helyett** a **Ptk.** 6:53. § (1) bekezdés c) pontjára alapítva kérik a bíróságtól

- az alapszabály a **tagdíjfizetés elmulasztása** esetén nem határozza meg egyértelműen, hogy milyen feltételek teljesülése esetén kerül megszüntetésre a tag tagsági jogviszonya, csupán **döntéstől függő lehetőségként** rögzíti ezen jogkövetkezményt (nem kötelező jogintézmény!)
- a jogviszony megszűnése és az egyéni számla lezárása után beérkezett befizetések miatt a **lezárt egyéni számlát** újra nyitja a pénztár, és azon tranzakciókat hajt végre (pl. adójóváírás)
- a tagdíjfizetés elmulasztásának nem a **kizárás** a lehetséges jogkövetkezménye (két különböző jogcím)
- **kizárásról** nem lehet szubjektív feltételek alapján mérlegelés jogkörben dönteni [Öpt. 15. § (3) és 11. § (1) bekezdések]

dr. Nagy Gábor | osztályvezető

Pénztári engedélyezési és jogérvényesítési
osztály

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!

A stylized, light blue graphic element consisting of several overlapping, curved lines that form a complex, abstract shape, possibly resembling a knot or a decorative flourish, positioned below the main text and a horizontal line.